

PRYS DER INSERTIE.

15 centiem den drukregel.
40 centiem de reklamen.
Alle toezending van brieven, geld, moet ons vrachtry geworden.

Wekelyks verschynende Woensdag en Zaterdag, by den Onsteler-Uitgever, H. DE COCK, te St-Truiden.

Het Reet

ABONNEMENT PRYS:

Voor de Stad 5 fr. per jaar.
3 fr. per 6 maanden.
1.75 fr. per trimester.
Voor Buiten 6 fr. per jaar.
3.50 per 6 maanden.
2 fr. per trimester.

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

VADERLAND.

GODSDIENST.

VRYHEID.

Eene uitgemaakte Zaak.

Zoo het schynt, heeft Z. H. Pius IX den Catholyken wysgeeren van ons Vaderland eenen brief toegezonden, waer Hy, krachters zyn oppergezag, over zekere sterkbetwiste vraagstukken in het toekomstende eene wederzydsche stilzwygenheid beveelt.

Het vraagstuk was omtrent zóó: is de kennis der grondprincipien van de rede den meeschening ingeboren zoodanig dat de ontwikkeling der rede zonder toedoen der samenleving toch zou gebeuren? of in andere woorden: a Weet gy dat er een opperwezen is, zonder dat men u zulks leert, of moeten u uwe ouders dit gedacht geven of in ówen geest doen ontkiemen? »

De eenen zegden «neen» en de anderen «ja». En dan te peerd, de eenen op het Bonaldismus en de anderen op het Cartesi-anismus, en dan aen het schermten.

Gy zoudt niet gelooven wat eemers inkt en bussels pennen en wagons papier des aengaende verschreven werden, en dat zonder nut !!

Wy hebben eenen hoogen en innigen eerbied voor de vermaerde vernuften, die dat vraagpunt, zoo geleerd en zoo talentryk, van beide kanten verhandelden. Maer dat men ons toch van geene wysbegeerte spreke! gevaerlykere en onnoodigere prul bestaet er niet. Daer is maer eene wysbegerte, te weten die van Rome; de kerk heeft nooit geen systeem aangenomen. Haer systeem is het kruis, hare school de aerdbol, hare leerlingen het menschedom, en haer professor de Paus, Hu daermed punctum....

De Journal Historique van Luik kan alweer voor den pausselyken herderbrief den Jubé Domno spelen, hy die over eenigen tyd, nog niet lang geleden, zyn systeem over dat punt nageleest en eene wotenschappelyke waerde bevattende en bezittende, zoo fier uitkramde, en dat nog al volgens de H. Congregatie van den Index,

Er zyn toch menschen die kogelstim blyven, al loopen ze blauwe scheen op blauwe scheen.

M. Kersten kan nu zyne boontjes te weeten leggen, en, te samen met zyne medewerkers, zyn systeem over het traditona-

lismus in de scheurmand werpen. wy hadden ook eens geerne hem ons gedacht over die belangryke kwestie gezegd, maer nu... Rome heeft gesproken.

M. Kersten, in zyne 333^e aflevering, 1 January 1862, trekt voor gevolg, (mais par insinuation), dat hy alleen de ware leering verdedigt. En wy trekken voor gevolg dat een man die het gedrag van het Belgische gouvernement goedkeurt in de erkenning van het koningryk van Italie, gelyk wy het onlangs klaer hebben doen zien, en alzoo de tydelijke magt des patizes tegenstreeft, en de rooverijen der romeinsche staten door het piemontesech gouvernement voorgestaet, doorgeenen priester meer kan ondersteund worden, en dat elk abonnement eene registreeksche medewerking is aen de verspreiding dier rampzalige leering.

Zaak Hayes.

Zoo als wy gezegd hebben, is de militaire auditeur in kassatie gegaen tegen het vonnis, maendag door het krysgeretshof uitgesproken.

M. Chazal wil hier Frederik-den-Groeten spelen, toen hy den molenaar van Sans-Souci willekeurig van zynen eigendoms-wilde berooven; hy vergat wat de koning van Pruisen niet vergat « dat er nog registers te Berlyn waren. »

Wat besluit zal de minister nemen na veroordeeld te zyn geworden door zyne militairen, zyne onderhoorigen? kan hy nog gevoegelyk zyne portefeuille behouden?

Zyn de ministers Frère en Tesch ook niet zedelyk gedwongen hunne ministerien te verlaten, indien de minister van oorlog zyn ontslag inzond, daer zy, door in de Kamer zyne handelwyze jegens den ex-kolonel te verdedigen, even zeer als hy door de uitspraak van het hof worden getroffen, en dus hetzelfde lot van baron Chazal moeten ondergaen.

Als het hof van kassatie het arrest van het krysgeretshof behoudt en de handelwyze des ministers afkeurt, zullen deze en zyne gekompromitteerde kollegas zich zeer waerschyjnlyk verplicht achten af te treden.

Maer... de dons van de ministerieele zetel is zoo zacht!

Romeinsche Kwestie.

In ons artikel over de troonrede verleden woensdag medegedeeld, hebben wy op de zinsneet betrekkelek Rome gewezen, welke een opregt raedseel was; de twee diplomatische stukken, waer van wy hier verder eene ontleding geven, helderen den toestand eenigermate op.

Frankryk, door eene depeche van 11 January of het pausselyke gouvernement nog altyd in zyne betrekkingen met het nieuwe regiem in Italie daargesteld, onbuigbaer blyft.

M. de Lavalette werd door den H. Vader geantwoord: « Laet ons de gebeurtenissen afwachten, » woorden welke eene weigering te kennen geven.

Kardinael Antonelli's antwoord was klaer, duidelyk en vast: dat het pausselyke gouvernement de eerste zynere pligten, het onbetwisbaerlyke zynere regien niet zou noch kon afstaan. »

Alle onderhandeling is dus doorgelukt, onmogelyk geworden. Er kan niet overeengekomen worden met de uitplundersers der romeinsche staten. Op dat punt staet de romeinsche zaak. De fransche troepen zyn en blyven nog altyd te Rome. Het fransch government dringt er op aen dat het pausselyke government zou toegeven — dat wil zeggen, dat het de plaets zou ontroimen voor een italiaensch bestaer, en op al die vragen antwoordt men « nu niet of nooit. »

Wat gaet Frankryk doen? Zyn leger te Rome behouden? In dat geval zal er nooit eene oplossing komen. Zal het zyn leger wegnemen? dan berst de oorlog in Italie, onmiddelyk uit, 't geen Oostenryk onder andere wel schynt te willen. (Zie verder Oostenryk.)

En Napoleon wil de wereld gerust stellen, dat de vrede niet zal gestoord worden — terwyl hy zelf sich dagelyks meer en meer wapent, wel voorziende dat het zwerd de moeijelykheden zal uit den weg moeten ruimen.

In dat geval zal het bloed over hem komen en over zynen handlanger Victor-Emmanuel, de oorzaak van al die ellende en gruelen.

Anglo-Amerikaensche Kwestie.

Alhoewel de zaak van den Trent tus-schen Amerika en Engeland op eene vreedzame wyze verreed is, schynt het uit de voornaemste engelsche bladen, dat de engelsche regering maer naer een voorwendseel zoekt om de Zuider-Staten te herkennen en de blokkade der havens te verbreken. Inderdaed, men is in Engeland sterk bezorgd om het lot der talryke katoenwerkers; immers het gebrek aen katoen doet zich reeds zoo zeer gevoelen, dat de helft der werklieden ledig loopt en de andere helft maer 6 uren daegs meer werkt. Niettegenstaende de verzekering van het Washingtonsche gouvernement dat de opstand in het Zuiden met de lente zal overmeesterd zyn, werpt dit geen het minste vertrouwen in de gemoederen, want men verzekert dat de President van 't Zuiden eene memorie heeft afgezonden, waerin hy poogt te bewyzen dat de afgescheidene Staten in het bezit zyn van middelen om den weerstand dry jaren uit te houden.

Ten bewyze dat Engeland een beradene, zelfs uitdagende houding ten opzichte van de Vereenigde-Staten neemt, is de protestatie tegen de vernietiging van de haven van Charleston, door schepen met steenen geladen aen den ingang te laten zinken; de engelsche regering bestempelt deze daed met den naem van wreake van wege de Noorderlingen, by het gevoel hunner onmagt om het Zuiden tot de vereenigde terug te brengen.

België gevoelt ook reeds den weer-schok van de amerikaensche krisis op

Seuilleton van het Reet.

DE ZOT.

(zevende vervolg.)

Alles was stil op en rond het klooster van Berckenrode. De maen die in eenen vriezenden hemel tuschen de glinsterende starrren zoo huiverig uitscheen, sleepte de zwarte schaduw van schaliedakens en tereus geheimzinnig over den wit besneeuwden grond en tuun, bloemperken en groezen. De roozelaers, tegen het geveurte met strooiflatmen omwonden en eveneens met het blanke kleed van den sneeuw overtrokken, stonden zoo roerloos in den koude op betere dagen te wachten, en schenen als gedaentens van overledene nonnen, op slag van een uer, in hare witte zerk-hendens uit den schoot der aerde opgerezzen. Nu en dan ritselde de losgevrozene sneeuw, en krikeldé het knappe strooif by het gepiep der veld-muis en by het doorschieten van het wilde konyn. Maer de nacht was toch zoo doodsch en de stilte zoo plegtig.

Op eens schuift zachtjes achter een zydeurtje, in den gevel van het gebouw der abdesse, eene zware grendel weg. Een vrouwspersoon, lang van gestalte, met eene zwarte faue over kop en schouders en zoo diep in het hoofd getrokken, dat men geengelaté konde ontdekken, komt er alleen en spokend uit te voorselyen gesloep. Zy blyft staen, zet eens rond, lustert eenige oogenblikken: alles slaapt, bemerkte zy met halve stem en treedt zy langs de muren voort tot by de woning der nonnen, waer men ook de goede Anna had te bed gedragen.

Zy sleepte een' langen bessem achter zich, onge-

twysfeld om zóó hare stappen in de sneeuw uit te keeren.

Met eenen bos dieftjes, dien zy uit hare tesselien toog, deed zy den keldertrap behendig open, verdwynt den grond in, geraekt daer tastend aen eenen steifen trap behendig op, die haer in het klooster brengt.

Zy blyft weer eenige oogenblikken staen en lustert: « alles slaapt. » En dan door de lange en eenzame kloosterpanden tot op de tweede verdieping, waer zy de nachtlamp uitblaest en weer eenige oogenblikken stil staet en lustert.

Men hoorde niets anders in de slapende cellen dan hier en daer het gekraek der ledekanten, onder het omwenden der droomende stapelingen.

Het zal wel lukken! begint zy in den duisterten van aen den trap de deuren der slaapkamers te tellen: een, twee, dry, vier, ja, dat moet ze zyn. En zy gaet nogmaels terug en hertelt: een, twee, dry, vier, ja, dat is ze. Hiermede kykt ze door het sleutelgat: het licht is nit, legt zy het oor tegen de ruchtige planken der deur, zy ook zy slaapt. En dan steekt zy langzaam het dieftje in het slot, wringt en treedt op hare teenen binnen tot voor het bed, waer de afgewoelde Anna loodzwaer in den slaep verzonk. Het arme meisje lag eene hand van de bedplank af, en de andere op den gejaegden boezem ruchtig adem te halen.

De maen die door de bevrozene vensterruit slechts eene verbrokene strael kon doordringen, verspreidde in het kamertje eene zoo treurige klaerte. Anna zwymelde onder den hemel van hare stede, gelyk de roos die gloort onder de zwarte wolk van het onweer.

Zy slaapt, mort de onbekende; zy zal welligt

reedsdaegs nog dieper, nog langer slapen: De dooden slapen lang. Hier op trekt zy achter haren halsdoek een klein grys zakje uit, volwt het open, treedt het tafeltje by dat aen het hoofdeinde der sponde twee zilveren bekers droeg, eenen met water en den anderen met wyn.

Het zal goéd gaen, stroomt zy in beide deze bekers eenige snuiftjes uit het grys zakje, dat zy niet achter haren halsdoek, maer in de tesh van Anna's voorschoot onder de andere kleederen terug stak. Eer zy henen sluift, werpt zy nog eenen blik op de slapende, en schuift zy de gordynen toe: bah! het is toch maer eene boerin! een onedel schepsel! en het graf kan zwygen!

Eenge stonden later was zy verdwenen, en zag men licht in de woning der abdesse, op het slaap-saet van Julia.

Anna trok ondertussehen in eene stuiprekende beweging haren molligen arm van de bedplank terug, liet eenen zwaren zucht en deed de oogen slaepdrunken en verwilderd open. Zy trilde in al hare ledematen als onder de huivering eener koorts. Het zweet stond met dikke druppels op haer schuldelloos voorhoofd; een woelige droom bragt haer maer gedurig hare afgestorvene vriendin voor het oog.

Anna! Anna! scheen haer deze toe te kermen, bid toch den Heer dat ik u mag verschynen!

En waerom, allerhiefste, zoudt gy my dan verschynen? zuchtte Anna.

Ach! Anna! het graf is zoo diep, de aerde weegt zoo zwaer en de zerk zoo vast genageld!

Ach, lieve, wat komt gy my toch bezwaren! moest ik den last van het leven en van de eenwigheid dragen?

Anna! Anna! de menschen zyn zoo boos!

Gy, gy waert nogtaus zoo braef van harte, en vinden dan de brave herten ook geene verzoening na dood en lyden.

Anna, de dooden drinken niet meer....

Het meisje verschrok.

Anna! Anna!

Hierop springt zy ylings regt en wryft zich in de oogen: het zyn immers maer droomen, het zyn maer droomen, lautere droomen, gaat zy voort; ik zal eens drinken en dan mag de aendoeing die my bevangt, dadelyk overgaan.

En zy rekt naer den beker, drinkt en zucht: God? dat koude water heeft my den gloeienden boezem geheel en gansch verfrischt. Dan legt zy zich weer neder, trekt de witte tulgordynen dicht byeen en slumert zachtjes in. De onschuld slaapt zoo argloos en zoo vry.

Droomen! droomen! murmelden nog hare roode lippen.

Wie weet of het droomen waren? Is dan de afstand tussehen aerde en hemel zoo onbereikbaar? En omdat wy een kleedsel van handen, voeten en oogen hebben uitgetrokken, dat men lichthém noemt, is daerom de drager van dat kleed zoo onveilig en zoo vreemd geworden? Oh! die meenen dat er tussehen levenden en dooden geene verhandelingen van gedachten en gevoelens bestaen, hebben gewis nooit beind....

Het was omtrent negen ure. Al die nonnen lagen met hunne witte hoofddeken, biddend in het hooge koor m's aen 't hooren. Op eens komt eene werkzuster, met opgestekene armen, de kerk ingelopen: mevrouw! mevrouw! schreeuw en roept zy op de abdesse. En zonder antwoord af te

eene droevige wyze. De gentische fabriekanten zijn gedwongen hunne werklieden weg te zenden by gebrek aan katoen; binnen weinige dagen zullen wellicht hetgeen God verboodt, 12.000 fabriekwerkers zonder werk en brood zijn. Een verschrikkelijk vooruitzicht!

Frankryks Financien.

De fransche *Moniteur* bevat het verslag van den minister Fould over den financieelen toestand van Frankryk. Uit dit verloop blijkt stellig dat het te kort op het fransche budget niet slechts tot een miliaard maar tot duizend acht honderd miljoen franct. Dus dat Frankryk byna twee miljards betalen moet, waer voor het geen centiem heeft.

Het gewoone budget van 1861, hoe zeer eerst met 70 miljoen de vooruitzichten te boven gaende, zou eenen overschot van 20 miljoen geven, by middel der voorgestelde operaties van den heer Fould.

De *Presse* zegt daer op, met volle regt, dat het te bejammeren is, hoe wel de personele belastingen en 't patentregt voor de burgers verhoogd, en de inposten op de prachttruyten en het enregistremet verhoogd zijn, de belastingen op zout, suiker, twee voorwerpen van algemeen volksverbruik merkelyk verhoogd worden.

Fould is te werk gegaen gelyk Frère. De oktrooijen afschaffen, maar de inposten op bier, suiker, enz., verhoogden. Zoo als de *Presse* zegt, van den eenen kant zal men verliezen, wat men van den anderen kant gewonnen heeft.

Op zulke wyze kan men zich gemakelyk den schyn van volksvriend geven, en de budjetten in evenwigt brengen!

De koning van Mexiko.

Men leest in de *Patria*:

Opzigts de tegenstrydige geruchten, welke er over de kandidatuur van den aertshertog Maximiliaen voor den troon van Mexiko verspreid zijn vermeeuen wy te weten, dat het hof der Tullerijen wezenlyk voornemens is het initiatief eener dergelyke kandidatuur te nemen; doch alleenlyk wanneer de goede uitslag der expeditie onder het bevel van generaal Lorencez zal verzekerd zijn, en in het waerschynlyke geval, dat de mexicanaische bevolking opene ondubbellinnige wyze den wensch zal gelyk hebben, om door een vreemden prins geregeerd te willen worden.

Tot dan toe zullen er grene vertrouwelyke onderhandelingen plaats hebben tusschen mogendheden, welke aan de expeditie deel nemen, ten einde de neigingen van Oostenryk te kunnen pulsen, voor het oogenblik

wachten regt op deze aen: mevrouw! mevrouw! komt toch eens spoedig! in Godes name maer gauw!

Al de nonnen springen yllyngs op; alle hoofden draaijen verschrinkt op de noodroepende bodin aen. Leesboek en paternoster vallen uit de handen op den marmeren vloer, en de eene ziet de andere angstig aen en vraegt: wat is er? welk onheil is er over Herckenrode afgevalen?

Mevrouw! mevrouw! snapt haer de zuster by de hand. En de goede abdesse met de dienstboden aen 't loopen, zonder nog te weten wat er gaende was.

Maer zeg my toch, vroeg zy in het henen snellen, wat is er dan voorgevallen?

Anna gaet sterven, roept het meisje. Sterven! gilde de abdesse. En zoo kwam zy in eenen adem op de kamer der gehele.

Rampzalig slagtoffer van spookelysten! De arme Anna zag zoo verwilderd en zoo vreesachtig rond. God! God! wat is my overkomen! kermde en jammerde zy van overdraegelyke pijn der ingewanden.

De geneesheer! de geneesheer! maer spoedig de geneesheer! weende en riep de abdesse. En de zuster, al wat de beenen dragen kouden, de poort des kloosters uit op lusselt aen.

Anna, myne dierbare, hoeg zich de abdesse over het bed, Anna, myn kind, wil ik de priester roepen?

Weg van my! stiet zy de abdesse wantrouwig op den boezem en van het bed af, weg van my! Ach! goede, wat deert u dan?

Ik beger geen priester van Herckenrode. Ik zal dan eenen anderen ontbieden?

Neen! al wat van u komt is rampsnel verma-

dat er kwestie zal zijn van aen Fetzelve een uitdrukkelyk voorstel ten dien einde te doen: De telegrafische depeche uit Weenen, welke de kandidatuur van den aertshertog Maximiliaen logenstraft, moet in dezen zin uitgelegd worden, dat het hof van Weenen nog geen diplomatisch antwoord geformuleerd heeft.

KULLAGIE.

Heeren scherpspoorde en dikgepluimde haren-vechters, mag de kullagiemeester u een woordje toespreken? De tyd is nu weer daer dat gy den kullagenden baes van den polder en den fierden koning der mesthoven, binnen den omliep van uwe gevechte porken, op den turf en het zand der strydaen, gaat uit uwe geheimzinnige ransels voor de tratie brengen. Waerin mag toch het vermaak bestaan dat gy uit dusdanige kamping zoekt te scheppen? Is het in het bloedige gevecht dezer beesten? Op welke wyze zoudt gy soortgelyk tydvredryfmet beschaving en menschenaert kunnen vervangen?

In vroegere tyden, toen de woeste hartstogten in de verslaede wereld nog den teugel vierden, schiep men daer lust en vermaak in. De sauewexing was op bloed en stryden gezet, en moest dus ook zich de oogen met vreedheden vergasten. Op zekere dagen moesten de slaven in het strydyperk treden en zich op den dood af overrompelen. En als het avond werd en de romaensche dansjes met bare kapriolen onder de vygeboomden aen 't lierfluiten waren, dan zegden zy: wy hebben vandaag ons eens goed vermaekt; wy hebben vier honderd stryders gezien, die zich in het amphitheater verscheerden en verhoorden; wat was dat schoon! wat heb ik gelagchen; toen een byzonderlyk, met eene uitnemende behendigheid, zynen tegenkampi met oenen vuistslag de borst instampte dat de ribben kraakten, en dat het bloed uit mond, neus en ooren vloot!

Gy weet ook nog wel hoe een koning der oudheid twee en zeventig zynen makkers armen en beenen afkapte, en ze dan zoo vermarkt rond zynen troon liet kruipen tot vermaak van het hof. God! daer werd gelagchen als die pieringen van nieuw fabric over de praeltopyten van den trouzal henen woelden.

In de middeleeuwen, toen de beschaving van het christendom de ruwe geboudeeren al een weinig geborsteld had, kwamen de ridders in de touwoispelen geleerd, gespoerd en gecomd te voorschyn. De kneveldragers der aerde kwamen met den scepter in de hand op het stanketsel zitten, tusschen een glinsterend leger van bevalige en rykgerokte cornettes, om de behendigheid der ridders te bewonderen en toe te juichen. De barbaarsche zeden der Caligulas waren een weinig gevallen; maer het woeste menschedom moest nog bloed en gevechten zynen natuurgeloten tot verlusting hebben.

Later rees het tweegevecht op; geheel gekleed in de wettigheid der wroede dandwyze. Het tweegevecht was eene heilige zaak; de wereld, het regt kon niet anders bestaan; en zeker prins van Luik heeft zich dood gekeven en geschreven, om eenige dagen der week uit te zonderen, waer het zoo verboden zyn malkander om bezelareien, met lans en houn-

ledyding en verraad! ik ben vergeven, vergeven op Herckenrode! O Ernest! O myn Vader! O myne moeder! jammerde zy zoo bitter en zoo hartschreurend..... Water! Water! ik verbrand... boezem, mond en ingewanden, alles is vuur! Water! Water! En de abdesse reikt haer te drinken toe.

Ik drink, sprak zy met drift en weemoed, maer al wat ik drink, is vergif.

Goede Anna! een priester! smeekte nog de abdesse.

Neen! geen priester! ik geloof aen geene priesters die gy; snooode, my aenbrengt.

Ik weet niet, Anna, wat gy toch zeggen wilt? Weg van my! stiet zy haer weer van het bed henen; O Ernest! O lieve, Onders!

Het geviel juist dat de geneesheer, die dagelyks het gesticht bezocht, in de grote eiken laen des kloosters te peerd kwam tegenaderd. Het was een man van groote kennis en kunst, maer zonderling in zyne denkwyze.

Ik loom vandaag een weinig vroeger wipt hy zich langzaam uit den zadel, ik loom vandaag een weinig vroeger dan naer gewoonte; een arme bedelaar had my in de herberg doen roepen.

Heer, sprak het meisje, speed u toch! De arme man versteef van koude en honger negevalen in den gracht over eenen yskamp en gy, gy zweimt hier in den overjood... vint gy dat regtveerdig, zusterlyk?

Myneheer, speed u toch een weinig!

Indien het voor eenen arme ware, zei hy, maer nu lydt het zoo snellen spoed niet; de grooten, die ryken zouden hemel en aerde bewogen om een weinig buikpy; en als de arme werkman, met de dood op zyne lippen, haer zyn hongrig beklag

weel naer het pieringenland te helpen. Na het menschegevecht kwam de stierkamping voor het licht. De torrendors van Spanje sprongen met hunne roode vaentjes het strydyperk in, en dan tegen die brullende harenbeesten leven en bloed gewaegd. Is het harengevecht wel iets anders dan een laet gevolg dezer onbeschaefde zeden? Wy willen hier niet beslissen, maer is het niet als of men in stryd en bloed vermaak ging zoeken?

Het is de behendigheid, de list, den moed van den kampor, die gy in het ryk der beesten komt bewonderen? kullagie. Hebt gy wel ooit beesten gezien die rede bezaten? De mensch, die zotte koning der schepping, heeft ze somtyds alle vyf nog niet byeen; wat wi gy dan in eenen haen oordeel, verstand, rede en listen vinden! kullagie. De dieren handelen maer alleen volgens hinnen aert. Een wysgeer, wyderoemde droogruiter, met name Descartes, heeft over honderde jaren bewezen dat de dieren maer werktuigen zijn; of gy dus den slinger eener horlogie ziet en hoort tik-takken, of wel eenen haen vechten, dat komt juist overeën uit. Maer omdat wy, menschen, gewoon zijn onze werken volgens verstand en rede uit te leggen, daerom doen wy zulks niet de beesten ook. kullagie. De aert van de beest en anders niets. Waerom, als men u dreigt in de oogen te slaen, pitst gy ze onmiddelyk toe? omdat gy zulke beweging herbedeneert? kullagie. Het oog is al toe en open en gy hebt er nog niet aen gedacht. Zult gy daerom tienueren ver gaan, om iemand de oogen zien toe te plizen? Wat anders is het harengevecht dan eene bewerking van een gevoeld werktuig?

Men heeft gezegd: Descartes gaat te ver; daer is meer in de beesten dan in een werktuig. Men heeft dan den aert of instinkt uitgevonden. Maer wat is instinkt? Wie zal dat oplossen? Hetgeen ten slotte waer blyft is, dat al de bewegingen der beesten, hoe behendig hoe verstandig zy ook schynen, nooit tot de hoogte van 's menschen rede kunnen klimmen.

Napoleon I vroeg eens aen eenen geleerden van zynen tyd: zouden de beesten geene ziel hebben? Waerom niet, antwoorde de neuswyze. Maer wat hy door ziel verstand, werd er niet by gezegd; dus: kullagie! De wetenschap is in zoo ver gekomen, dat zy zelfs door doode lichamen zekere bewegingen doet uitvoeren; wie weet of men later zoo ver niet zal komen van doode henen doen te vechten, en doode waten doen vlaemisch te spreken/kullagie!

Het harenvechten is eene wreedheid en een zot gedacht. Als de haren gedaen hebben, dan beginnen soms de menschen. In dien de beschaving voortgaet, dan zal men binne honderd of twee honderd jaar van ons zeggen: in de negentiende eeuw vochten de haren nog!

En dan zullen onze klein-zonen eens duchtig met het hoofd schudden en lagchen: *alles moet toch zynen tyd hebben!*

De beschaving is een draed die altyd wordt voortgesponnen; het wiel staet nooit stil. Wat was de kullagiemeester toch een kade! die had het wel goed voor...

DE KAMER.

20 Jan. — M. Chazal in zyn antwoord aen M. Goblet tracht door eenige militaire autoriteiten te bewyzen dat er voordeel in gelegen is de troepen aen de vestingswerken te gebruiken, terwyl de

komt doen, dan wordt hem eenen « God help u » toegeworpen. Vindt gy dat menschlievend, zusterlyk?

Heer, in Godes naem, ik bid u, het leven hangt er van af.

Ja, ja! ziet gy dan niet dat ik al mee ga? Voor eenen armen schoojer, zusterlyk, moet men zich al spoeden; die ligt op den killen grond of op een weinig strooi, die heeft noch drank om zynen dorst te lesschen, noch brood om zynen honger te stillen, noch vuer om er zich aen te verwarmen, noch vrienden om hem te vertroosten, noch geld om eene medecyn te betalen, die wordt behandeld als eene berst en uitgelicht als een hond..... om dusdanige menschen te genezen moet men zich spoeden, vindt gy dat niet, zusterlyk?

Ach! heer, het is een arm boerenmeisje dat aen 't lyden is.....

Zulks verandert het geval, stante hy spoediger voort.

Zyn gelaet kreeg eene ernstige uitdrukking toen hy voor de sponde stond. Wat deert u, goede ziel? vroeg hy aen Anna.....

Mrg. van myl jammerde zy en stiet zy hem tegen den boezem.

Ik kom u geen leed doen: ik ben de geneesheer. Ik ben vergeven u! kermde zy. Nu haer gelaet werd zoo blaauw als lood; hare oogen stonden zoo wit verdraed in het hoofd; mond en ingewanden waren louter vuur, terwyl handen en voeten kilden als ysschollen.

Vergif! vergif! schudde de geneesheer met het hoofd.

De abdesse verbleekte als een ammelaken. Zou Julia..... vroeg zy zich angstig; maer, zy zelve

soldaten gelukkig zijn met hun werk, en niets beter vragen dan een ambacht aen te leeren.

M. Goblet kwam er op neer dat de garnizoenen daardoor zoodanig verzwakt zijn, dat de dienst er niet meer kan gedaen worden.

De brusselsche afgeveerdigde heeft in dit opzigt gelyk; doch de minister van oorlog heeft ook gelyk als hy den soldaet afschildert als te vreden zynde aen de vestingswerken. De groote zaak is of het gebruik der militairen aen de forten of wel voordeelerlyk, of wel nadeeliger is dan het bezigen van burgerlyke werklieden.

Wy zullen de kwestie niet beslissen doch wat wy opmerken is de oppositie, welke zich tegen het budget van oorlog formeert.

Het is maer eenige jaren geleden dat M. Coomans alleen, gansch alleen tegen de begrooiting van oorlog stemde; nu zyn er reeds veertien. en des te gevaerlyker is het voor het budget, daer de oppositie uit de regter — en uit de linkerzy te samen optreedt!

't Is eene waerschuwing voor M. Chazal en voor al zyne opvolgers dat men de verpletterende oorlogsastén moede wordt in België.

't Is echter jammer dat het zoo laet is.

Het budget van oorlog is aen genomen met 68 stemmen tegen 14 en 2 onthoudingen.

Jan. 20. — Men heeft gehandeld over het systeem van afstellen en benoemen van burgermeesters; hetwelk door 't ministerie gevolg wordt.

De discussie zal, hopen wy, veler oogen doen opengaan, dat de partygeest voor alles, en kinder-eerlykheid, trouw voor niets meer tellen; in het verdeelen van ambten en posen.

M. Hymans, *Tenanti terribile*, dien men toch by eene volgende kiezing naer het werlicht moest zenden, beklagde zich dat de kamer er nog niet genoeg afstelde, welke niet aen het liberael kabinet verslaafd waren en er nog niet genoeg beneemde volgens den partygeest.

N. Dechamps heeft tegen dit systeem geprotesteerd voor wat aengiet de magistraten van de administratieve of regterlyke orde. Wat zal de justitie worden als de partygeest bestuurt?

Op 13 burgermeesters, zegt M. Dechamps, door de kiezers herkozen, heeft het kabinet er meer dan 10 van kant gezet: als myne vrienden aen het bewind komen, zal ik voorstellen dat de burgermeesters en schepenen voortaan weer door de gemeenten zouden genoomd worden.

Alzoo zouden wy eene gemeente-vryheid terugkrygen, die nooit in de handen van de ministers had moeten overgaan, die hiervan een schandelyk misbruik hebben gemaakt.

Stadsnieuws.

Gisteren morgen heeft de begrafenis plaats gehad van M. J. De Doncker, oud-voorzitter van onze koninglyke harmony. Zelden heeft men zulk eenen loelooep gezien. De harmony heeft treurmarchen uitgevoerd; de lykstoet was gevuld door een aanmerkellyk getal vrienden en kennissen van den overledenen, hetwelk het beste bewys is van de achtung en liefde welke hy onder zyne medeburgers bezat. Ook wordt hy algemeen betreurd. Hy was de vriend, de weldoener der armen, die by zyn droevig afsterven veel hebben

heeft het gedaen.

Een gedacht dat zy onfaelbaer waende, schoot haer als een zonnestrael in de hersschen. Zy doortast de kleederen van Anna, en hield er het gryze zakje nit te voorschyn, gevuld als met witten snaf.

Haer myn eenen gloetenden kool, zei de geneesheer. En na hy er een greepje had laten op vallen, rook geheel het vertrek als of men er knoflook had in vaneen gespeden.

Vergeven! zei de geneesheer en vergewen met rattenkruid.... ja vrees dat het te laet zal zijn; het vergift is reeds mischen in het bloed.

Waanner hebt gy dat ingenomen? vroeg hy aen Anna.

Vermaledyding! gilde Anna, laet my toch sterven!

Wie weet? schreef de geneesheer op zyne knie, er is misschien nog redding, zoo het rattenkruid nog kan opgelost worden.

Maer zeg my toch eens, goede Anna, waanner hebt gy dat ingenomen?

Ik my vergeven? o laet my toch sterven en verwyf my toch het eyvel van een hooswicht!

Julia! Julia! zuchte nogmaels de abdesse.

De waarheid kionk zoo overtuigend in de stervende stem van het slagtoffer dat zy alle vermoedens verdroef.

Ondertusschen kwam de werkzuster met den geneesmiddel, in de apotheek des kloosters toehereid bygrind aengelooopen.

God geve dat het arme meisje het gevaer ontsnape! moeten de boezen dan altyd gelukken en zegenpralen?... Hub. DEGOCQ.

(Wordt voortgezet.)

verloren; en dat is genoeg gezegd, om een mensch naer zyne waarde te schatten.

— Onze stadgenoot, M. E. Cox, huisier by het tribunaal van Tongeren, komt eene sirkular aen zyne confraters te zenden, vergezeld van een smeekschrift aen de Kamer, ten einde hen te verzoeken zich gesamenhand tot de heeren vertegenwoordigers te wenden, om eene verbetering des toestands van de deurwaarders te bekomen.

Wy vernemen met genoegen dat reeds verscheidene exemplaren van dit smeekschrift aen de Kamers zyn ingezonden, door de heeren deurwaarders van Neufchâteau, Hasselt, enz. enz.

Het doet goed aen het harte als men in onze hardvochtige en zelfzuchtige tyden nog menschen vindt die aen het geluk en het welzijn van hunnen evinnensch werken en arbeiden. Fer dan aem M. Cox die door geld- en zelfopoffering het tot zynen ambtgenooten tracht te verbeteren.

Verleden maendag had een pachter van Ginelom hier ter stede zes zakken tarwe verkocht. Na afgedane zaken, deed hy zynen knecht niet terug naer zyn dorp reiden en deed nog eenige commissien. Toen hy om 4 1/2 ure kort by Ginelom was gekomen, kwam hem een man, met gryzen paletot, tegen die hem zyn geld afleschte.

De pachter weigerde, en alhoewel reeds bejaerd, springt hy eenen stap achterwaerts, en slaet zoodchtig met zynen stok den haenstrooper af, dat deze zich geenszins nog lust voelde om geld te vragen, maar in alijyl het hazenpad koos.

Men denkt dat het dezelfde kerel is die by Neerlanden eene vrouw haer geld afnam; want deze droeg ook een gryzen paletot.

Op maendag 10 maart 1862, zal het hof van Assisen zich openen te Tongeren, onder voorzitterschap van den heer raedshier Ruyts van het hof van appel te Luik, voor het eerste kwartaal 1862.

— Sedert dry weken hebben wy het geestige weekblad *Reinaert de Vos* nimmer ontvangen.

Verleden dondersdag is er van M. Poelmans van Hielen een zyden parapluie gestolen buiten Stapelport, dien hy tegen eenen boom gepieclat had, terwyl hy met eenen anderen persoon aen 't spreken was.

— Alhoewel de markt van heden ten aanzien van het slechte weder weinig voorzien was, is er noglans afslag op de eetwaren de tarwe werd verkocht aen 33,00; het koren aen 23; de garst aen 23,00; de haver aen 18,52; de aard-appelen aen 8,50 a9; de biter aen 1,30; de eijeren aen 5 centimes stuks; de baggen aen 20 a 25 fr.

Vershillige Tydingen.

Doornik, 20 Jan. — De Baiseux, zoon van den burgermeester te St. Maur, was dysdag morgen met eenen wagen vlas naer Wasmes en Baugnies gereden; om vroeger 't huis te zyn, volgde hy de aerdedegen. Naby Fontenoy, in het bosch van Bourgeon, dat nog geen kwaert her's lang is bemerkte hy twee famelyk welgekleede mannen die hoegenaemd geen slecht uuzigt lieten blyken. M. de Baiseux op den zadel gezeten van een der dry peerden die in zynen wagen waren gespannen, deed ze goed voortdraven, en reed de twee personen voorby, die niet veel aandacht op hem schenen te slaen; maar nauwelijks was hy eenige meters verder, of een hanner greep hem by de beenen en wierp hem van het peerd, zonder dat hy den minsten weerstand kon bieden. Dan kwam de tweede haenstrooper, gewapend met eenen stok zynen gezel ter hulp; zy bevalen den voerman hun al het geld te geven, dat hy by zich had, dobrachten zyne zakken en roofden eene som van 275 fr., het bedrag zynen vlaslevering. Niet te vreden met hem bestolen te hebben, bragten zy hem eenen geweldigen stokslag toe, sloegen op de peerden om hen te doen voortdraven, en rugteden dieper het bosch in. Het slagtoffer van dien aanslag heeft aen den register schouder eene wonde bekomen, die gelukkig geen gevaer biedt.

Charleroi, 28 Jan. — Eergisteren nacht zyn er te Marchienne langs den kelder dieven gedrongen in de wooning der weduwe Lahy. Na uit een Koffer 300 fr. te hebben geroofd hebben ze langs den kelder het huis verlaten, het huis der weduwe Lahy ligt vlak over de kerk en is van andere huizen omringd.

Neufchâteau, 28 Jan. — Over een paar dagen was mad. Kammeaer in de statie onzer stad des avonds bengekomen en in een rytuig gestapt om zich naer Martelange te laten voeren. Onderwege vroeg een struische kerel, met name Nikolas Maizen, eene plaats in het rytuig; daer men zuiks wegerde, wilde hy het peerd tegenhouden doch de koetsier dreef het voort; alsdan lostte de aanvaler op het rytuig een pistoolschot die gelukkig niemand trof.

Namen, 29 Jan. — Dezer dagen is de schilder L., woonde te Itanret in een afgezonderd huis, het voorwerp geweest van eene aenranding die met barbaersche omstandigheden vergezeld ging. Ten zynat terugkerende in den avond, van eene

herberg, werd hy door vyf kerels aengevallen, die hem geweldig sloegen, van al zyne kleeren beroofden, en dan in de bytende koude, te midden des velds lieten. Gelukkig kwamen er eenige voorhyngangers die hem naer huis bragten. De justicie is op het spoor der booswichten.

Hoord te Seraing.

In den nacht van 27 tot 28 werd de nyverige bevolking van Seraing door een sytyken moord in verslagenheid gedompeld. Dezelve werd gepleegd niet verre van den waterloop, die de gebouwen Coelkeril met de steenkoolmynen Henri-Guillaume vereenigd. Naby de plaats staet eene herberg, van M. Mary, alwaer een groot getal werklieden gewoon zyn 's avonds met de kaart te spelen. Eergisteren bevatte die herberg vele slammings, welke pilet speelden. Er ontstonden verscheidene geschillen onder hen, maar zonder ernst. Ten 10 1/2 verucht de baes, die zich getrouw aen het reglement houdt, zyne klanten heen te gaen, en een hanner ging onmiddelyk.

Hy werd dadelijk gevolgd door den genaemden M., doch nauwelijks had die laatste het huis verlaten, of men hoorde buiten een hevige kraakel. Een derde persoon vertiet op dit oogenblik de herberg. Die laatste hoorde het gerucht van eenen slag, met geweld toegebragt, alsook dadelijk hierop eenen noodkreet, geslaekt door eenen man die op den grond viel. Hy sneide tot den ongelukkige, en herkende in den gekwete een 22-jarig jongeling en genaemden Frans M., een der kaartspelers der herberg Mary. Men bragt hem in de herberg terug; doch in weerwil van al de toegevendige zorgen, erkende men welhaest dat zyne wonde doodelijk was, en dat hy reeds den laetsten snik had gegeven. Stroomen bloeds vloeiden uit eene afzigtelyke wonde, welke hem boren de registerzide met een snuyden werktuig moest toegebragt zyn.

Men zocht den moordenaar; doch hy had reeds zyne wooning bereikt. Verscheidene moedige burgers begaven er zich heen en hielden hem aen. Intusschen waren de politie, de gendarmen en doktor Kuborn ter plaats gekomen. Die laatste bestatigde den dood en 'de moordenaar werd aen de openbare magt overgeleverd.

De man is een schoenmakersgast. Men heeft in zyne kamer een mes gevonden, waarvan het lemmet gebroken was. Gisteren morgen is het andere stuk van het mes op de plaats der misdiede teruggevonden. Hetzelve was met bloed besmeurd en paste volkomen by het stuk hetwelk by den beschuldigde gevonden was; deze is in de St. Leonardus-gevangenis opgesloten.

Het schynt dat die persoon denzelfden avond een anderen messteek had toegebragt, die gelukkiglyk niet ernstig was. Die moord heeft een diepen indruk op de werklieden van Seraing gemaakt.

Oostenryk.

Oostenryk is voornemens aen de groote mogendheden nota's te zenden, strekkende om te bewyzen dat de huidige geshiedenis van Piemont eene voortdurende bedreiging tegen de rust van Europa is, en het derhalve noodzakelyk zal zyn, dat land te ontfangen.

Voor den laetsten oorlog is Oostenryk op dezelfde wyze te werk gegaen. Hierby gevoegd de opgewonden geestdrift der Oostenrykse troepen in het Venetiaensche, de openbare betoogingen aen keizer Frans-Joseph, zyne toespraken tot het leger en het antwoord van den opperkerkel Von Benedeck, zou men kunnen oonderstellen, dat Oostenryk eenderlye de voorkomst zal nemen om den geldverstandenden en onrustbaren toestand van zaken in Itale te doen ophouden. Oostenryk, gelyk iedereen, voorziet in de aenstaende lente een nieuw italiaensche geshil.

Het *Giornale di Verona* kondigt een hevige oorlogs-artikel af, waarin gauwe Oostenryk oproepen wordt om het koningryk Itale en de Tweede-December uit de wereld weg te ragen; dat de worsteling nakend is, en dat zy de laetste van onze eere zal zyn, welke over het lot der volkeren zal moeten beslissen; dat Oostenryk de laetste dyk is tegen den inval der maetschappelyke overhoopwerking; eene die dyk omvergevoeren, dat ware de zegespraek der goddelozen. Ten stryde dus voor Oostenryk 1 weg met de verdraders, met de bloedaerdigen van ons land!

Heil en groot aen 1862 die ons de zekerheid des oorlogs mede brengt. Van alle kanten haekt men naer den oorlog, zoowel van onzen kant als van den kant onzer vyanden. Garibaldi heeft geschreven dat hy in de maend Augusty Weenen wil binnentreden. Laet ons zyne voorzeggung waer maken. Laet ons hem gaen nemen, en na hem krygsgevangen meegebragt te hebben, zullen wy hem, ten voordele der gewonden, ten toon stellen in de barakken van den Prater.

Men ziet dus dat de oorlog dreigend is. Frankryk wapent magtig; ook Oostenryk heeft, sinds twee jaren, alle noodige maetregels genomen om

allen in- en uwendigen vyand terug te stooten en te vernietigen.

Volgens alle waerschyndelykheid zal Oostenryk het initiatief tegen Piemont nemen; dit land is veel beter in staat den oorlog aen te vangen dan in 1859.

FRANKRYK.

Diplomatische Dokumenten.

Onder de diplomatische dokumenten, welke op bevel des gouvernementes afgekondigd zyn komt eene nota voor, welke onder dagteekening 11 January, door M. Thouvenel aen M. de Lavalette gezonden is. Zehier de ontleding van dit dokument.

Door het koningryk Itale te erkennen, heeft het gouvernement des Keizers in de overtuiging gehandelt dat de herstelling van het verledene niet meer mogelyk was. Slechts dry catholieke monarchien, Oostenryk, Spanje en Beieren hebben zich onthouden officiële betrekking met Turyn er aen te knooopen. Het princip van niet tusschenkomst daergesteld zynde, moet het hof van Rome zich aen geene hulp verwachten.

De lessen der ondervinding bevelen den H. Stoel zich te vreden te houden met transaktien welke de kalme in de catholieke wereld zouden terug leiden. Wy hebben poedig te weten of de H. Stoel zich op slot van rekening tot de algedane feiten zal leggen en tot de studie eener combinatie, en dan zal het te Rome alle mogelyke ondersteuning in alle geval vinden.

M. de Lavalette antwoordde op die nota door eene depeche aen M. de Thouvenel waarin in het kort gezegd wordt, dat de H. Vader altyd op elke opmerking antwoordde: 'wachten wy de gebeurtenissen af!'

Kardinael Antonelli zegde: 'Elke transaktie tusschen den H. Stoel en die welke hem hebben ontploenderd, is onmogelyk. Het hangt zoo min van den pausselyken souverein als van het H. Kollegie af, het minste gedeelte des gronds van het grondgebied der kerk af te staan. Voor wat betreft den vrede met zyne ontploenders te maken, de H. Vader zal dit nooit doen. Elke overeenkomst op dit terrein van afstand is onmogelyk. De pausselyke Souverein, gelyk de kardinalen, voor huone benoeming, verbinden zich by eed niets aen het grondgebied der kerk te zullen afstaan. De H. Vader zal geene hoegenaemde concessie van dien aert doen. Een koninkje zou niet meer regt hebben om dit te doen, als de opvolgers van eeuw tot eeuw, van den tegenwoordigen Paus.'

Den 18 december, na de bevelen van den H. Vader ontvangen te hebben, heeft kardinael Antonelli eenen brief gezonden, waarin hy zyn mondelingsche antwoord bevestigd dat alle afstand, tot regeering der zaken, onmogelyk is.

Turkye.

Tydingen uit Constantinopel, 21 January verzeeren dat Turkye voor eene landing van Garibaldi, zyne provincien der Adriatische zeevreesd, te zou aen opperofficier bevel ontvangen hebben zich overwyd naer Mostar te begeven, met instraktien, welke aen Omer-Pacha bevelen zich met den oostenrykschen generaal Baron von Manoello, gouverneur van Damatie te verstaan, en met hem in overeenstemming te handelen, indien de gevreesde landing verwezentlykt wierd.

De tydingen uit Trebison van den 27, melden dat de oproerlingen, nadat Derv sch-Pacha hen verdrreven had uit de stellingen, welke zy bezetteden, deze denzelfden dag hebben hernomen, zonder weerstand te ontmoeten.

Het turkische leger is naby Poglossa gekoneentreerd.

ITALIE.

Het ministerie Ricisoli zal niet juichen by den ontslag van eenige kiezingen, welke er in het koningryk Itale hebben plaats gehad. Een kieskollegie van toskane heeft M. Montanelli, het eenige lid der toskaensche vergadering van 1859, hetwelke tegen de inlyving van het groot hertogdom by Piemont heeft gesproken, met eene onafzeggelyke meerderheid tot zynen gedeputeerde gekozen. Te Forli, in de Romagna, was dit het zelfde geval met M. Mazzoni, gewezen toskaenschen minister van justicie onder het diktatoerschap van Geurraiti.

150 haenstroopers, gekommandeerd door zekeren Eduard Kramer, hebben Rome verlaten om zich naer Brindisi te begeven. De bourbonische komiteen brengen nieuwe tegenwerkende plannen in gereedschap. Er hebben ontschepingen van haenstroopers op de oeyers van San-Benedictio plaats gehad.

CHIAVONE.

Toryn, 29 Jan. — De *Opinione* verzekert dat Chiavone heeft te verstaan gegeven, dat hy zich wilde onderwerpen.

Men vernemen dat zyne benede, welke naer het scheen, ontbonden was, zich op nieuw te Terracina heeft vereenigd, alwaer

zy zich voor Calabrië, of hetgeen waerschyndelyker is, voor Sicilië zal inschepen.

Het gerucht is verspreid dat Busco zich met Chiavone zal vereenigen.

Tydingen uit Rome.

Parys, 29 Jan. — Volgens tydingen uit Rome, gedagteekend 28 Jan., zou de Paus verklaerd hebben, dat hy geen nuncius naer St-Petersburg zal zenden, vooraler de Czaer den kanonik Bialobrzski en Ho priers- ters welke in de citadel van Warschau opgesloten zyn, alsook de gedeporteerden in Siberië, in vryheid gesteld heeft.

De Paus wil dat Rusland waerborgen geve.

De eerste akten van de aertsbisschop van Warschau worden met ongeduld te gemoet gezien.

Men loogenstraft dat de kardinalen Patrizi, Mattei en Reischach de poolsche beweging als demagogisch zynde, by den Paus hebben aengeklaagd.

Het fransche dagblad *la Correspondance* bevestigt dat Mgr. Chigi geen hoegenaemden eigenhandigen brief van den Paus naer Frankryk heeft meegenomen.

Tydingen uit Sicilië.

De tydingen uit Napoli van den 25 melden dat de geping uit Sicilië vermeerderd en dat men vreesd, dat de aenstaende afschaffing van het luitenantchap het seta van wauoersd ders zal zyn.

De demokratische associatien vermenigvuldigen zich in de napelsche provincien.

Het dagblad *Proibiscito* meldt de aenstaende aankomst van Garibaldi; doch het voegt erby dat het twyfelachtig is, dat het benedeopperhoofd Cipriani-Lagata den 22 naby Capua is aengehouden.

MOORD VAN MGR. CUIFFA.

Milaen, 29 Jan. — Mgr. Cuffa, voorzitter der burgerlyke regbank te Rom, is, dezer dagen in Saroni vermoord geworden. De moordenaar is aengehouden.

Men zegt dat de Paus ziekelijk is.

(Indépendance).

Burgerlyken stand der stad Sint-Truiden.

Aengiften van den 28 January tot den 1 Feb, 1862, GEBOORTENS.

Mannelyk. — Vrouwelyk 1.

OVERLYDENS.

Vrancken, Maria, weduwe van Joannes Hermans. (Dietersche straat.)
Deloneker, Josephus-Alexis-Lambertus, negociant, oud 52 jaren, jongman. (Groote markt.)
2 kinderen onder de 7 jaren.

ST-TRUIDEN. — 29 Jan.

Tarwe de 100 fr. 33-00. Koren 24-14. Haver 18-25. Garst 23-40.

DIEST. — 29 Jan.

Tarwe den heet fr. 26,80. Koren id. fr. 17,15. Zomergerst id. fr. 15,00. Wintergerst id. fr. 15,60. Haver id. fr. 8,70. Aerdappelen den zak, fr. 9-50 tot 9-00. Boekweit id. 15,60.

HASSELT. — 28 Jan.

Tarwe de 100 kilo fr. 32-30. Koren id. fr. 24-50. Gerst id. fr. 23-70. Haver id. fr. 18-60. Aerdappelen id. fr. 9-00. Genever den liter 82 centimes. Biter den kilo fr. 2-10.

THIENEN. — 24 Jan.

Tarwe de 100 kilo fr. 33-44. Koren 24-30 fr. Haver 18-14. Gerst 23-00. Aerdappelen 9-50. Boekweit 24-94.

LEUVEN. — 27 Jan.

Tarwe de 100 kilo fr. 34-48. Koren 24-08. Haver 18-63. Gerst 23-53. Boekweit 23-52. Aerdappelen 9-78. Biter den liter 82 centimes.

TONGEREN. — 30 Jan.

Tarwe 103 kilo fr. 34-50. Koren 94 kilo fr. 24-25. Haver 75 kilo fr. 15-50. Garst 95 kilo fr. 22-50. Aerdap. de 100 kil. 9-75.

LUIK. — 27 Jan.

Tarwe 103 kilo fr. 35-00. Koren 94 kilo fr. 23-75. Haver 150 kilo fr. 29-30 fr. Garst 94 kilo fr. 21-50 fr. Spelt 112 kil. fr. 20-00.

LE JOE-S-BITTER

liqueur nouvelle dans la Belgique, jouit de plusieurs qualités medicinales. Elle est au regne végétal, elle détruit les vers intestinaux, facilite la digestion, rend la vigueur a l'estomac et la souplesse au corps.

Prix : 1,25 fr. la bouteille.
Soul dépôt chez J. MASSA-VÉUGEN, Nego- siant, à l'AMÉRICAIN, St-Truid.

Raepekoken, 21 fr. de 100 kilos.
Bougies, 1. kwaliteit, 90 centimes.
Erwien en alle soorten van lakveren en wycen.

FONTENWATER-PUTTEN.

De heer J. PETERS en Cie te Teryken-Houperlingen, canton Loon, maekt het geeerd publiek bekend, dat hy na een-twintig jaer profneemingen erin geslaegd is met 1/10 der vorige onkosten, FONTENEN te booren, dat is met 95 à 100 fr. kosten voor 200 voeten diepte.

Stichting van eene

OVERDEKTE MANEGIE

VOOR HET GARNIZOEN.

Het Kollegie van Burgemeester en Schepenen der Stad St-Truiden maekt bekend dat, woensdag, 5 February 1862, ten 2 uren na middag, er in eene der zalen van het Stadhuis, ten bywezen van den heer bouwmeester J. GERARD, zal overgegaan worden tot de openbare aanbesteding van de stichtings-werken eener overdekte manegie voor het garnizoen dez'r stad.

De aanbesteding zal in vier loten plaats hebben: Het eerste zal begripen het metselwerk, de blauwe steen en de zavelsteen, het uitgraven en het aanvullen;

Het tweede, het yzeren timmerwerk; Het derde, de overdekking in zink; Het vierde, het hout voor timmerwerk, de schryfwerkery, het yzerwerk, het glaswerk, het verweven en den bliksemafleider.

Het cohier van lasten en voorwaerden alsmede de plannen berusten op het gemeente-Sekretariaet, alwaar de liefhebbers ervan kennis kunnen nemen alle werkdagen van 10 tot 12 uren 's morgens en van 3 tot 5 uren na middag.

Sint-Truiden, 13 January 1862.

Door ordonnantie:

De Sekretaris, N. DAVIDTS. De Voorzitter, N. DELGEUR.

BERICHT

AEN DE PERSOONEN WELKE KAPITALEN TE PLAETSEN HEBBEN.

De Belgische Hypotheek Bank heeft de eer ter kennis te brengen van het publiek, dat zy in de Provincie Limburg als hulpagenten benoemd heeft: Voor het kanton St-Truiden, de heeren HENRI VANDENHOVE, rentenier in de Koeistraet, N° 849 en F. M. GERMEYS-RENARD, negt, en gemeente secretaris, Grootte Merkt, N° 26 te St-Truiden.

Deze Bank ontvangt geld ten beloope der sommen die zy op Hypotheek uitleent en daer tegen geeft zy pandbrieven (grondobligatiën) aen de genen, die het geld by haer niestorten. De door de Bank ontvangen wordende sommen kunnen nimmer het bedrag te boven gaan, van die, welke zy op Hypotheek uitleent. Deze pandbrieven hebben bygevolg de zelfde waarde als de leeningen op Hypotheek.

De pandbrieven zyn van fr. 100, 500, 1000; zy zyn dus in het bereik van al diegene welke eenige besparing willen doen.

De gestorte sommen geven jaerlyks eenen intrest van 4 1/2 of van 4 0/10 naer gelang van duer der plaetsing.

Aen de pandbrieven zyn intrestcoupons gehecht, die alle zes maenden betaalbaar zyn by eenen der principale agenten.

Het kapitaal kan nimmer eenige verandering ondergaan; het vermeerdert niet of het vernindert niet, en het zelve wordt te evne som terug betaelt.

Geen ander fonds van plaetsing levert meerdere zekerheid op dan deze pandbrieven, welke slechts de helft de wezenlyke waarde van de gehypothekeerde onroerende goederen bereiken. Der zelve aflossing alsmede de betaling der intresten hebben tot waerborg:

1° De door de Bank genomene Hypotheken ter verzekering harer leeningen, wier beloop nimmer door de gestorte som mag worden overschreden;

2° Het kapitaal der Belgische Hypotheek-Bank, beloopende 12 MILLIOEN Franken.

3° De persoonelyke verantwoordelykheid der Bestuurders. De bezitters van publieke Fondsen zyn toegelaten te verwisselen tegen pandbrieven der Belgische Hypotheek-Bank, zonder eenige kosten van verhandeling volgens de officieele cours der Beurs van Brussel.

De heeren AGENTEN zyn gelast met den ontvangst der sommen bestemd om tegen pandbrieven te worden verwisseld. Men kan by hen alle inlichtingen nopens de bondigheid dezer waarde bekomen.

De interesten zyn betaalbaar op het bureel der Bank, Rue Royale 28 te Brussel en by agenten in de provincie.

(1) Leden van den Raed Bestuer:

HH. MERCIER, Minister van Staet, oud Minister van Financiën. Lid van de Kamer der Volksvertegenwoordigers. Voorzitter.

DECHAMPS, Minister van Staet, oud Minister van buitenlandse zaken. Lid van de Kamer der Volksvertegenwoordigers. Onder-voorzitter.

DE DECKER, oud Minister van Binnenlandse zaken. Lid van de Kamer der Volksvertegenwoordigers.

Graef ADHEMAR DU VAL DE BEAULIEU, eigenaer. LANGRAND-DUMONCEAU, eigenaer.

VERKOOP

HUIZEN EN HOVEN.

Op Vrydag den zevenden Februarij 1862, om 2 uren na middag, ten herberge van Joseph Pleroets gestaen te St-Truiden by STENAERT, zullen de Weduwen kinderen van Herman Beckers van St-Truiden, door den Notaris COEMANS, publiek en ten meestbiedende doen verkoopen:

De volgende HUIZEN en HOVEN gestaen te St-Truiden in de Holle:

1° Een Huis met Hof, sectie II, n° 107 en 116 van de Kadaster, palende van voor de straet, van eene zyde den heer Franciscus Van Entbrouckx, bewoond door de benoemde Weduwe Beckers.

2° Dry neffens elkander gelegene Huizen met Hof van achter, sectie H, n° 112, 113, 114 en 115 van de Kadaster, gelegen achter het voorgaende, palende hetzelfde, den heer Notaris Coemans, en Deracourt, van eene zyde, Madame de Weduwe Vanheer van achter en Lambert Macour van de andere zyde.

3° Een Huis bestaende in twee wooningen met Hof van achter, sectie H, n° 84^a 84^b en 85b. van de kadaster, palende van voor de straet, den heer Ledent en den heer Notaris COEMANS.

VERKOOP

DENNEN EN MUTSAERDEN.

Op Donderdag 6 Februarij 1861, om 10 uren 's morgens zal den Notaris

COEMANS, publiek en ten meestbiedende, ter plaetse en op crediet verkoopen:

1° Ten verzoeke van den heer baron Wethnall van Luik.

100 Koopen jonge DENNEN, liggende op zyne bosschen achter het Kasteel te Nieuwenhoven, kort by den steenweg van St-Truiden naer Hasselt.

Dienstig voor rekwerk, latten, hopen boonstaken.

2° En ten verzoeke van Leander Vanroije van Cortenbosch.

3000 allerschoonste droog dennen MUTSAERDHOUD, staende in eene myt onder St-Truiden, boven het Kasteel van NIJWENHOVEN, by het gebrand Linden en het huis bewoond door sieur SAUWENS.

Men zal beginnen op den bosch gelegen tegen het huis bewoond door sieur Vrydags, kort by den steenweg van St-Truiden naer Hasselt.

BERICHT.

aen de heeren NOTARISSEN, Zaekwonnemers, Koopliden, Winkeliers enz.

Daer HET REGT een groot getal inschryvers telt, zoo is het een der meest geschikte bladen voor het plaetsen van aankondigen waeraen men wenschte eene groote ruchtbaerheid en verre verspreiding te geven. Daerby is de prys der aankondigen zeer gering; met dus aankondigen in HET REGT te plaetsen, geniet men een dubbel voordeel: Goeden koop en groote ruchtbaerheid.

GROOTE VERKOOP VAN

DENNEN.

Op Dyndag, 11 February 1861, om elf uren voor middag, zal de heer Paulus VANVINCKEROY, grondeigenaer te St-Truiden, door het ministerie van den Hussier Neuteleers van St-Truiden, publiek op krediet en ter plaetse verkoopen:

100 koopen DENNEN van buitengewoone lengte, dienstig voor rekwerk, kepers, bruggen, timmerhout, balken en bakkersbrandhout.

Alle voor den voet afgekapt liggende op een gedeelte van zynen bosch genaemd Borglever, gelegen onder Cosen, digt by de kerk en op omtrent een kwartier uers afstand van den Steenweg van St-Truiden naer Hasselt.

De liefhebbers met den eersten konvoi van Landen komende, zullen in de Statie van Cortenbosch iemand vinden om hen ter plaetse te geleiden.

VERANDERING VAN MAGAZYN.

De heer L. DEWEL, koopman in hout, in de Steenstraet, 520, komt zyn magazyn van allerhande Huismebelen te verplaatsen op den Nieuwen Steenweg. Hy komt zyn Magazyn merkelyk te vergrooten en biedt aen het publiek aen voor te verkoopen of te verhuren, aen de geringste pryzen, buiten alle konkurrentie, allerhande huismebels, stoelen, tafels, lavabos, nachttafels, garderoben, kommoden, buffetten, gebouerde en wisse-stoelen, gansche garnituren in acajouhout voor zalen, idem voor herbergen; alsook stoelen overtrokken met engelsch leder, enz. enz. Alles aen de geringste pryzen.

A VENDRE

Un bon PIANO de rencontre. S'adresser au bureau de cette feuille.

TE KOOP:

By J. GENARD, hovenier, op het Begynhof, Sint-Truiden. Alle soorten van bloemgewassen in het hout, zoo als *Lyceum europaeum*, voor prieden (zomerhuizen), wassende 3 meters per jaer: *Spirea colossa fortunea*, *Spirea sinensis liliata*, *Thuja variegata cypressus*, *Pyramydalis*, enz. En verder alle soorten van appel-peeren-en pruimboomen, wilde en gegriffelde, alsook Koolplantsoenen.

VERKOOP

PACHTERS-MOBILIAIR

Te Klein-Vorssen onder Montenaken. Maendag en Dynsdag, 10 en 11 February 1862, om elf uren 's morgens, zal madame weduwe GERARD, geboren ROBERTI, ophoudende de exploitatie der winning van Klein-Vorssen gemeente Montenaken, gelegen een kwartier uers van de statie van den yzeren weg, te Gingelom, aldaer ten meestbiedende en op crediet, onder borg, voor den Notaris COEMANS van St-Truiden, doen verkoopen, haer geheel Pachters-Mobiliair, bestaende in:

17 Goede Peerden, onder welke 4 volgaende merrien van 5, 6 en 10 jaren, 4 ledige merrien, een van 5, een van 4 jaren, 1 hagelandsche ras, van 2 jaren, 1 oude gecroiseerde, dienstig voor alle gebruik, 6 schoone ruynen, van 4 en 6 jaren, dienstig voor bróuwery en molenen, 1 jonge merrie hagelandsche ras, van 4 en 5 jaren.

25 Hoorne-beesten, waaronder 9 volgaende koeijen, 3 volgaende vaerssen, van 3 jaren, 6 volgaende van 2 jaren, 2 ossen van 2 jaren, 3 vaerssen van een jaer en twee varren van een jaer.

8 Volgaende Zogen, of met húnne jongen. Alle Labours-getuig, 3 wagens met raden van 11 centimeters, met alle húnne aenhang, eene kar, 5 ploegen, 5 eggen, 3 welken, waaronder eene steene, eene hout voor peerd, om de aerd-appels te zuiveren, eene strooi-snybank, 2 rolvaten, kruidwagens, tonnen, groote en kleine kúppen, groote ketels voor beesten eten te koken, weonder een van gebreveteerd systeem, steenen trogen, melktelen, kaas-pers, groote balans met gewigten, enz. enz. Alles in den besten staet.

Alsook allerhande Huismebelen.

Den eersten dag zal men verkoopen de Peerden, peerdss- en laboursgetuig.

En den tweeden dag de Koeibeesten en Verkens en de Huismebelen en alle andere onverkochte objecten.

VERKOOP

van een goed en welgelegen

HUIS

TE ST-TRUIDEN OP DE HOOGBRUG.

Op Dynsdag den 4 Februarij 1862, om 10 uren voormiddag ten herbergen van de Wed. Coemans, in de Fonteyn op den grootte Merkt, zal Mevrouw de Wed. Warnots, geboren Joachims beneffens de kinderen van wylen haren man den heer Jean Arnold Warnots, van St-Truiden, publiek en ten meestbiedende door den Notaris Coemans doen verkoopen:

Een goed en welgelegen huis gestaen te St-Truiden op de hoogbrugstraet, palende van de eene zyde den heer Désiré Juvyns van de andere zyde de kinderen Charlier en van achter den heer en mevrouw Marieq. Bewoond door Mej. de Wed. Warnots.

CONCOURS

VAN EEN

HANEN-GEVECHT

vereenigd by

H. LAPORTE te BINDERVELD

op ZONDAG 23 Februarij 1862.

Eerste prys 100 fr,

Tweede " 70 "

Derde voor de buis 15 "

KANTEN-NYVERHEID.

BERICHT.

De ondergeteekenden hebben de eer het publiek kenbaar te maken, dat de PATROONEN der KANTEN van hun fabriek, volgens de wet gedeposeerd zyn en dat, in geval van overtreding der wet, hoegaenaemd geene consideratie meer zal gebruikt worden, aengezien de misbruiken te menigvuldig worden. Sint-Truiden, den 10 January 1862.

H. VAN NIERBECK en Zusters.

VERTREK-UREN VAN DEN

YZEREN WEG.

St-Truiden naer BRUSSEL, LUK, ANTWERPEN en GENT:

'S morgens 8 uren 17 minuten.

Na middag 1 " 06 " (Exp-trén)

'S avonds 6 " 05 "

St-Truiden naer HASSELT, MAESTRICHT en AKEN:

'S morgens 9 uren 37 minuten.

Na middag 4 " 02 "

'S avonds 7 " 53 "

POSTWAGEN-DIENST

VAN SINT-TRUIDEN NAER TONGEREN.

9 uren 45 min. 's morgens. — 7 uren 45 min. 's avonds.

Sint-Truiden, drukkerij Hub. DE COCQ;